

Att: Sophie Vermland Fisker og Jeppe Schaumann Vestergård Pedersen
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

**Vedrørende høringssvar til forslag til Forordning om Certificering af kulstofoptag
COM(2022) 672 final**

Verdens Skove takker for muligheden for at komme med input til Danmarks respons på EU's forordning om certificering af kulstofoptag, hvilket vi selvfølgelig gerne vil benytte os af.

Generelt mener vi, at dette forslag bør forkastes da:

- Forslaget har for mange mangler og en potentiel risiko for, at kulstoflagring og -optag kommer til at stå i stedet for reduktioner, hvilket er dybt bekymrende.
- Reduktioner i kulstofudledninger ikke kan ligestilles med kulstofoptag og -lagring.
- BECCS baseret på træbaseret biomasse ikke bør kunne certificeres.

Kulstoflagring og -optag kan og må ikke erstatte reduktioner i udledninger

I indledningen til forslaget skriver Kommissionen, at hvis vi skal holde os under 1,5 grader, er der behov for store reduktioner i drivhusgasemissionerne, men nævner samtidig, at der er behov for at kunne optage kulstof fra atmosfæren. Begge dele er vi enige i, men det er også vigtigt at understrege, at initiativer til at øge incitamenterne for kulstoflagring og -optag absolut ikke må erstatte reduktioner i udledninger. Skal vi have en chance for at fastholde en levedygtig planet, kræver det markante reduktioner nu! Det er endnu vigtigere, og haster mere end, øget kulstoflagring. Derfor havde vi gerne set Kommissionen definere en barriere for, hvornår disse certificeringer kan og ikke kan bruges.

Derfor er vi også meget bekymrede for Kommissionens udspil og opfordrer sammen med [170+ civilsamfundsorganisationer på tværs af Europa](#) til at stemme forslaget ned.

Helt grundlæggende mener vi at Såfremt Kommissionens forslag skal være brugbart, bør det stå klart, hvornår kulstofoptag og -lagring kan bruges og indgå i de overordnede klimamål for Unionen og samtidig tydeligt fremgå, at reduktioner skal prioriteres.

Kulstoflagring og carbon farming må ikke blive kompensationsordninger for udledninger og skal stadig tage hensyn til biodiversiteten. Derfor vil vi endnu engang vil understrege vigtigheden af at definere en barriere for, hvornår disse certificeringer kan og ikke kan bruges, så det tydeliggøres, at der først og fremmest skal fokuseres på reduktioner. Ellers er der en alvorlig risiko for, at investeringerne i de helt nødvendige reduktioner forsinkes. Det ser vi desværre et eksempel på i Danmark, hvor afgiftsfritagelsen på biomasse, i kombination med at biomasse regnes som en CO₂-neutral energikilde, har forsinket omstillingen til en CO₂-fri energisektor med næsten 20 år.

Hvad angår specifikke lagringer i landsektoren, så er der ganske enkelt ikke plads til at bruge landsektoren til at kompensere for vores udledninger andre steder, hvis vi skal nå i mål med ambitiøse reduktioner.

Manglende klarhed omkring hvad, der kan certificeres

Generelt vurderer vi, at forslaget er meget vagt, og at der mangler tydelige definitioner og retningslinjer for, hvad der kan certificeres. Forslaget er en ramme uden indhold.

Retningslinjer - det egentlige indhold - for de tre typer af certificeringsområder (Carbon farming, Carbon storage og Carbon storage in long lasting products) skal Kommissionen udstikke i form af delegerede retsakter i samarbejde med en ekspertgruppe.

Det er dog ikke tydeligt, hvordan denne ekspertgruppe skal arbejde eller hvem, der skal være med, og det er essentielt, når de gives ansvaret for at sikre de konkrete retningslinjer i praksis. Det er heller ikke klart, hvordan civilsamfundet kan være med til at sikre arbejdet med kulstofoptag fremadrettet.

Samtidig mangler Kommissionens forslag at forholde sig til en lang række af essentielle problematikker:

- Det er ikke tydeligt i dette forslag, hvordan man vil sikre mod dobbelttælling - at kulstofoptaget tælles med i flere omgange i forskellige regnskaber.
- Det er heller ikke klart, hvad der menes med "carbon farming". Kommissionens forslag til en definition (2.1h) er meget vag og kunne i teorien dække over alt inden for arealanvendelse især med fokus på landbrug og skovsektoren.
- Endvidere er det heller ikke uddybet i artikel 2, hvad Kommissionen forventer er "appropriate liability mechanism" (artikel 6) i de tilfælde, hvor lagret kulstof af forskellige årsager udledes tilbage til atmosfæren. Dette er en risiko især ved biogene optag eksempelvis i jord og skov, der vil blive påvirket af klimaforandringerne i fremtiden.
- Det er heller ikke tydeligt, hvad der kan karakteriseres som et langtidsholdbart produkt (long lasting product). Verdens Skove er enige i, at der er et behov for at sikre, at udnyttelsesgraden af den fældede volume i skoven til længerevarende produkter øges, men dette bør ikke nødvendigvis gøres i denne forordning.

Reduktioner er ikke optag

Det er dybt bekymrende, at definitionerne af kulstofoptag og carbon farming i artikel 2 i Kommissionens forslag kan inkludere reduktioner i udledninger, når der er tale om biogene kilder. Reduktioner er ikke lig kulstoflagring- og optag og bør ikke kunne certificeres i samme system. Kulstoflagring skal indebære, at kulstof fjernes fra atmosfæren og lagres permanent. Reduktioner i udledninger fra eksempelvis skovbrug er nødvendigt, men det kan absolut ikke sammenlignes med lagring eller optag.

Optag skal være permanente

Det er også problematisk, at Kommissionen ikke forholder sig konkret til, hvad "permanent" skal betyde og i dette forslag sidestiller permanent lagring med carbon farming og lagring i langtidsholdbare produkter. Det er reelt set kun den første type, der bør kunne certificeres, hvor lagringen som minimum garanteres i flere årtier. Kommissionen nævner i deres forslag, at der skal være en udløbsdato for certifikater baseret på en monitoreringsperiode, men uddyber ikke dette. Igen må vi understrege, at midlertidig lagring ikke bør kunne certificeres.

Med det nuværende forslag er der en reel risiko for, at eksempelvis udledninger fra fossile kilder bliver kompenseret via midlertidige optag i landbrugssektoren. Dette vil medvirke til mere grønvask og yderligere fjerne incitamentene til at reducere udledningerne.

Verdens Skove mener, at det udelukkende bør være permanente kulstofoptag- og lagring, der kan certificeres. Der er ikke belæg for at midlertidige optag i landbrugssektoren reelt har en virkning. Tværtimod er det en mulighed for grønvask, og dette system kan potentielt underminere de globale klimamål.

Ufuldstændige beregninger underminerer certificeringssystemet

Yderligere problematisk er det, at drivhusgasudledninger fra biogene kilder ikke skal tælles med i beregningsmodellen for, hvordan man måler, om en aktivitet har en positiv nettokulstoflagring (artikel 4). Dette fører til, at udledninger i landsektoren kan skjules, og aktiviteter uden en egentlig positiv effekt kan certificeres. Hvis et certificeringssystem skal fungere, er det nødt til at inkludere alle relevante optag og udledninger i beregningerne af den samlede reelle klimaeffekt.

Bevaring af nuværende skov er essentielt

Forslaget indeholder en række krav til bæredygtighed (artikel 7), der blandt andet skal sikre, at aktiviteter kun kan blive certificeret, hvis de har en positiv eller neutral effekt på en række områder herunder beskyttelse og genopretning af biodiversitet.

Vi hilser denne sikring velkommen, men så gerne, at EU tilstræbte, at aktiviteter udelukkende bliver certificeret, såfremt de kan påvise positive effekter - dette er især nødvendigt for carbon farming, og nogle af de tidligere lækkede udkast til dette forslag inkluderede netop højere biodiversitetskrav til carbon farming.

Kommissionen bør også forholde sig til eventuelle problematikker med arealanvendelse og land grabbing. Det er nødvendigt, at eventuelle kulstofoptag ikke medfører forringelse af de europæiske skoves naturværdier, som er levesteder med høj biodiversitet og et stort kulstoflager.

Helt overordnet, skal vi først og fremmest sikre bevaring af nuværende skove, og dette bør Kommissionen prioritere i alle udspil, der kan påvirke skovene. Den vigtigste effekt, skovene har, er at hive kulstof ud af atmosfæren og lagre det i skovenes levende/døde kulstoflager - hvilket også er det der har størst synergieffekt med naturbevarelse og biodiversitet. Denne egenskab skal støttes, men ikke med risiko for grønvask og lignende.

Problematiske brug af BECCS

BECCS (bioenergy carbon capture and storage) rummer en lang række risici, som vi ser på med stor bekymring, især i forhold til brugen af træbaseret biomasse. BECCS vil ikke fjerne de negative effekter af at bruge træbaseret biomasse, der på nuværende tidspunkt lægger et voldsomt pres på skovene globalt. Dette pres skyldes et overforbrug, der allerede nu er ubæredygtigt. Det overforbrug beror især på den fejlagtige antagelse, at afbrænding af biomasse er CO₂-neutral. En antagelse, som Kommissionens udspil fastholder ved at

referere til EU's kvotehandelsystem (ETS), hvori udledningerne fra biomasse er fastsat til nul (artikel 1). Derfor må man også formode, at et forslag, der vil certificere kulstoflagring via BECCS, vil skabe incitament til at øge brugen af BECCS, hvilket igen vil medføre stigende forbrug af biomasse inklusiv træbaseret biomasse, eller fastholde os i det nuværende alt for store overforbrug. Ingen af de eksisterende bæredygtighedskriterier eller certificeringsordninger for biomasse sikrer, at træet er bæredygtigt udvundet, eller at kulstoflageret bevares i skovene. Dette er en af årsagerne til, at biomasse ikke bør regnes som CO₂-neutral. Derfor bør kulstoflagring fra afbrænding af biomasse heller ikke kunne certificeres som et optag..

Verdens Skove mener ikke, at BECCS baseret på træbaseret biomasse bør kunne indgå i et certificeringssystem.

Kontakt

Anne-Sofie Sadolin Henningsen

Rådgiver hos Verdens Skove

anh@verdensskove.org

20248829